

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ

*Тимошенко О.В., к.е.н., доц., декан факультету «Економіки і інформаційних технологій»,
Єрчак В.Ф, студент,
КНУКІМ, м. Київ, Україна*

Управління рухом грошових потоків є одним із першочергових завдань, тому що керівники підприємств щодня стикаються з прогнозуванням та управлінням грошовими потоками. Вони вирішують, як забезпечити нормальну поточну діяльність, підтримати репутацію підприємства. Але при цьому необхідно уникати надлишкових грошей, їх можна використати для короткострокових вкладень, що в подальшому призведе до отримання додаткового доходу.

Багато науковців велику увагу приділяють питанням аналізу руху грошових коштів. Важливий внесок у розроблення аналітичного забезпечення управління грошовими потоками підприємств зробили сучасні вітчизняні та зарубіжні економісти, зокрема В. Бочаров, Є. Брігхем, Дж. К. Ван Хорн, В. Галасюк, А. Горбунов, А. Кінг, Г. Ковальчук, Л. Павлова, А. Поддєрьогін, Т. Рубінштейн, І. Тивончук, М. Тутарінова, Дж. Фіннерті, Н. Хахонова, Ю. Ямпольський та ін.

Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства та формування необхідної звітності, що забезпечить проведення всебічного аналізу грошових потоків. Метою аналізу є оцінка здатності підприємства генерувати грошові потоки в обсягах та за строками здійснення необхідних планових платежів, забезпечення з оптимізації грошового потоку. Місце аналітичних досліджень в управлінні грошовими потоками можна визначити за етапами процесу: 1) забезпечення повного та достовірного обліку грошових потоків підприємства; 2) аналіз грошових потоків підприємства у попередньому періоді; 3) оптимізація грошових потоків підприємства; 4) планування грошових потоків у розрізі різних їх видів; 5) забезпечення ефективного контролю грошових потоків підприємства.

Підтримання належного рівня платоспроможності та ліквідності підприємства досягається шляхом відповідної організації руху грошових потоків. Сукупність методів та форм, що використовується підприємством для організації руху грошових коштів у часі та просторі відповідно до визначених критеріїв та цілей називаємо моделлю управління грошовими потоками підприємства. Організація моделі управління грошовими потоками здійснюється із дотриманням сукупності певних принципів, основними з яких є наступні:

- інформаційна достовірність, яка передбачає своєчасне та повне представлення фінансової інформації, структурованої відповідно до потреб моделі;

- збалансованість – обґрунтоване використання для потреб управління грошовими потоками критеріїв та методів групування, зведення та узагальнення грошових потоків підприємства;

- ефективність – визначення оптимального рівня розподілу грошових коштів у просторі та часі з метою мінімізації затрат на досягнення необхідного ефекту (наприклад, підтримання визначеного рівня ліквідності);

- інші принципи, які визначаються специфікою умов господарювання конкретного підприємства.

Найпоширенішими плановими фінансовими документами для організації та управління грошовими потоками підприємства коштів є касовий бюджет – план надходження та витрачання грошових коштів, що розробляються на фінансовий рік із помісячною сегментацією; платіжний календар – короткотерміновий план (прогноз) надходження і витрачання коштів підприємства.

Складається платіжний календар із двох частин: витратної та дохідної. Платіжний календар дає змогу: оптимізувати та максимально можливо синхронізувати вхідний і вихідний грошовий потоки. Оптимізація грошових потоків – процес вибору найкращих форм їх організації на підприємстві з урахуванням умов і особливостей здійснення його господарської діяльності. Основними цілями оптимізації є забезпечення: збалансованості обсягів грошових потоків, синхронності формування грошових потоків, росту чистого грошового потоку підприємства. Ліквідацію надлишкового грошового потоку пропонується здійснювати за допомогою наступних підходів, що враховують напрямки зміни ділової активності:

- на початковому етапі зростання ділової активності підприємства рекомендується використання у більшому ступені заходів, спрямованих на розширення виробничо-господарської діяльності і здійснення прямих інвестицій;

- при наближенні до піка ділової активності доцільне застосування методів, що дозволяють розширити обсяг і склад портфельних інвестицій, погасити фінансові зобов'язання, а також диверсифікувати операційну діяльність.

Отже, ефективність управління грошовими потоками визначається синхронізацією надходжень і виплат, підтримкою постійної платоспроможності підприємства та раціональним використанням фінансових ресурсів, які формуються із внутрішніх та зовнішніх джерел.

Список літератури:

1. Додусенко В.І. Використання аналізу грошових потоків для визначення оптимальних умов кредитування / В.І. Додусенко // Облік і фінанси АПК – 2006. - № 8. – С. 34 – 41.

2. Барабаш Н.С. Аналіз грошових потоків у системі фінансового менеджменту підприємства / Н.С. Барабаш, М.О. Никонович // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. - № 2. – Т. 2. – С. 15 – 22.

3. Олійник О.О. Логіко-структурна модель платіжного календаря в управлінні грошовими потоками підприємств АПК / О.О. Олійник // Вісник Бердянського університету менеджменту та бізнесу. – 2010. - №1. – С. 112 – 119.